

מבצע אנטבה

רקע

מבצע אנטבה הוא מבצע שערך צה"ל באוגנדה ב-4 ביולי 1976 במטרה להציל 105 חטופים יהודים, ישראלים ואנשי צוות המטוס. המטוס נחטף במהלך טיסתו מִישראל לצרפת במטוס "אייר פרנס". למרות התבצרותם של החוטפים במדינה עוינת, המבצע הוכתר בהצלחה וכמעט כל החטופים חולצו בשלום.

במהלך המבצע נהרג מפקד סיירת מטכ"ל שהיה מפקד כוח הפריצה במבצע, יונתן נתניהו ובעקבות זאת נקרא המבצע על שמו. **מבצע יונתן** (כינוי הצבאי של המבצע היה **כדור הרעם**)

סא"ל יונתן נתניהו

חטיפת המטוס

ב-27 ביוני 1976 נחטף מטוס איירבוס A300 של חברת התעופה הצרפתית "אייר פרנס" בטיסה 139 מנתב"ג לפריז לאחר שערך חניית ביניים באתונה .

החוטפים היו שני גרמנים ושני מחבלים פלסטינים, הם הנחיתו את המטוס בבנגאזי שבלוב, שם המטוס חנה במשך שבע שעות ותודלק. המחבלים הורו לטייס לטוס לאנטבה שבאוגנדה, מרחק של כ-3,800 קילומטרים מישראל. שם הצטרפו אל החוטפים עוד 4 מחבלים פלסטינים. המחבלים השתייכו לפלג של הטרוריסט ודיע חדאד.

דרישות החוטפים

מדינת ישראל ניהלה מגעים עם נשיא אוגנדה אידי אמין ששיתף פעולה בחטיפת המטוס. החוטפים דרשו את שחרורם של למעלה מ-50 מחבלים שהיו מוחזקים בישראל ובעוד כמה מדינות, בנוסף לשחרורם דרשו כופר כספי .

הם הציבו לנו אולטימטום לשחרר את המחבלים עד יום חמישי ה-1 ביולי, תוך כדי מו"מ הסכימו החוטפים להאריך את הזמן עד ליום ראשון ה-4 ביולי .

אידי אמין

תכנון מבצע ההצלה

במקביל למשא ומתן לשחרור החטופים, תכנן צה"ל מבצע חילוץ על סמך נתוני מודיעין על שדה התעופה אנטבה.

עוד לפני שהממשלה אישרה את התוכנית, ב-3 ביולי המריאו ארבעה מטוסי C-130 הרקולס ("קרנף") של חיל האוויר משארם א-שייח' וטסו לאנטבה. רק כשכבר היו מעל אתיופיה קיבלו את אישור הממשלה להמשיך במבצע. הלוחמים הגיעו בזמן שנקבע, ואף הנחיתו את המטוסים בצורה נוחה, למרות שאורות הנחיתה בשדה התעופה כובו בעיצומה של הנחיתה. מהמטוסים התקדמו הכוחות אל הטרמינל במספר ג'יפים ובראשם רכב מרצדס שהיה העתק מדויק של רכבו של אידי אמין.

מבצע ההצלה

על פי התכנון, היה על הכוח לנסוע עד למקום החטופים ולא להשתהות כלל, גם אם הם בסכנה, כדי שלא לאבד את גורם ההפתעה. אולם בדרך לטרמינל נתקלו הכוחות בשני חיילים אוגנדיים, ובמקום להתעלם מהם ולהמשיך בנסיעה, הם ירו בחיילים באקדח המצויד במשתיק קול. קולות הירי משכו את תשומת לבם של כוחות הביטחון האוגנדיים לפעולה.

יונתן נתניהו שהתקדם לכיוון החטופים נפצע מירי חייל אוגנדי ונפצע קשה, הוא נהרג מפצעיו לפני שפנו החטופים.

מפת מסלול המטוסים

נפגעים במהלך המבצע

- # במהלך המבצע נהרג יונתן נתניהו, מפקד סיירת מטכ"ל, וסמ"ר סורין הרשקו נפצע קשה בעמוד השדרה ונותר משותק בארבע גפיו.
- # שלושה בני ערובה נהרגו במהלך החילוץ, ואחת (דורה בלור) נרצחה לאחריו. 6 בני ערובה נוספים נפצעו.
- # נהרגו כל המחבלים החוטפים וכ-20 חיילים אוגנדיים.

תגובות העולם למבצע

- # בעולם המערבי זכתה ישראל להערצה בעקבות הפעולה הנועזת.
- # צרפת הביעה סיפוק על חילוץ בני הערובה.
- # גרמניה כינתה את המבצע "פעולת חירום והגנה עצמית".
- # שווייץ בירכה את ישראל.
- # בעיקר התפעלו מהמבצע בבריטניה ובארצות הברית, שקראו למבצע זה "משימה בלתי אפשרית". בארצות הברית ראו סמליות מסוימת בתאריך שחרור החטופים - ארבעה ביולי - יום העצמאות המאתיים שלהם.
- # הגוש הקומוניסטי והעולם הערבי גינו את הפעולה. מצרים, סוריה, עיראק ותימן, שחלקן יצאו בשעת החטיפה וגינו את החוטפים, גינו כעת את פעולת צה"ל כהפקרת חיי אדם ופגיעה בלוחמי חירות.
- # ברית המועצות האשימה את ישראל בחדירה למדינה חופשית שוחרת שלום ופגיעה בריבונותה.
- # גם האו"ם גינה את ישראל, כאשר מזכירו, קורט ולדהיים, הגדיר את הפעולה "תוקפנות משועת".

סיכום המבצע

מקש ימני ← פתח היפר קישור

ביבליוגרפיה

- <http://www.yoni.org.il/he/jonathan.php> אתר רשמי ליזכרו של סא"ל יונתן (יוני) נתניהו .
- <http://www.knesset.gov.il/lexicon/heb/entebbi.htm> אתר הכנסת
- http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%91%D7%A6%D7%A2_%D7%99%D7%95%D7%A0%D7%AA%D7%9F#.D7.97.D7.98.D7.99.D7.A4.D7.AA_.D7.94.D7.9E.D7.98.D7.95.D7.A1 ויקיפדיה – מבצע אנטבה
- <http://www.youtube.com/watch?v=5BFe9weVqBA&feature=fvw> קטע וידיאו על מבצע אנטבה
- <http://www.slidex.co.il/watch/798/מבצע20אנטבה> מצגת – מבצע אנטבה
- <http://www.ynet.co.il/yaan/0,7340,L-22670-PreYaan,00.html> אינציקלופדיית YNET